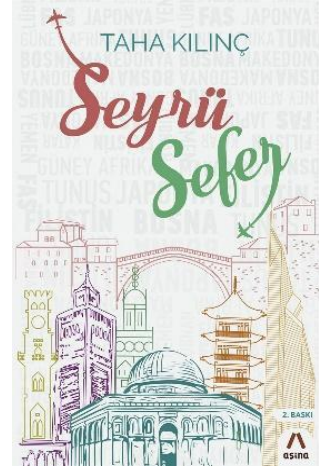

Yeryüzüne Müslümanca Bir Bakış

Seyrüsefer, Taha Kılınç, Aşina Kitap, İstanbul 2020, ISBN 9786056824715

Rabia Hatun Uğurlu¹

1980 Anamur doğumlu olan Taha Kılınç, 1999'da Kartal Anadolu İmam-Hatip Lisesi'ni ve 2003 yılında İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni bitirmiş, ardından farklı dergilerde yazılar yazmaya ve gazetecilik yapmaya başlamıştır. Uzun yıllardır İslam dünyası üzerine yoğunlaşan ve bu coğrafyayı çalışma sahası olarak belirleyen yazarın, seyahatler gerçekleştirdiği bu toprakların gündemine dair köşe yazıları halen *Yeni Şafak* gazetesinde yayınlanmaya devam etmektedir. Yazar, aynı zamanda *Mecra* isimli dijital medya platformunda ve *Derin Tarih* dergisinde yayın yönetmenliği görevlerini üstlenmektedir. Kılınç, bunlara ek olarak kitap yazım çalışmalarını sürdürmekte, çeşitli şehirleri dolaşarak İslam coğrafyasına dair değerlendirmelerini paylaştığı seminer ve konferansları ile de bu diyarları gündemde tutmaya gayret etmektedir.²

Hem Seyr Hem Sefer

Seyrüsefer kitabında Taha Kılınç, gerek öğrencilik gerekse iş hayatında yapmış olduğu seyahatlere dair gözlemlerini okuyucuya aktarmaktadır. Eser bunun yanında, gezilen yerlerin sosyal, kültürel, tarihi ve siyasi boyutlarıyla ele alındığı, mekânların farklı cepheleriyle ve bilhassa mekân-ruh ilişkisi çerçevesinde yorumlanarak okura sunulduğu bir seyahatname niteliğindedir.

Yazar, eserinde imkânsızlıklara rağmen özellikle genç yaşlarda seyahat etmenin, insanın bakış açısını nasıl geliştirdiğine dair ipuçları vermektedir. Bu yönüyle motive edici bir kaynak kitap görevi görmektedir. Kitapta, gidilen ülkeler bölümlere ayrılarak, başlıklar halinde verilmiştir. Bu yerler sırasıyla; Fas, Tunus, Yemen, Filistin, Katar, Japonya, Güney Afrika, Bosna, Makedonya ve Lübnan olmak üzere toplamda on ülkedir. Okuyucu bu on ülkeyi; tarihî, sosyal, kültürel ve siyasal anlamda tanıma ve fikir sahibi olma imkânına sahip

¹ Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, rabiahatunugurlu@gmail.com

(Bu yazı Young Academia ve İdeal Bilge Gençlik Spor ve İzcilik Kulübü Derneği iş birliğinde Dr. Kemal Yavuz Ataman yönetiminde “Küresel Düşünme Yazarlık Atölyesi” kapsamında üretilmiştir.)

² <https://www.yenisafak.com/yazarlar/taha-kilinc> Erişim Tarihi: 21.12.2022

olmaktadır. Kılınç, eserindeki ülkeleri “her yönüyle” anlatmayı amaçlamakla beraber herhangi bir kaynaktan bulunabilecek sıradan malumatı görmezden gelmeyi tercih ettiğini belirtmek³ suretiyle bilgilendirme çerçevesi hakkında ipucu vermektedir.

Seyahatler esnasında çekilen fotoğraflar, okur için işaret edilen mekânları daha ayrıntılı tanıma ve zihinde canlandırma imkânı vermektedir. Kılınç’ın samimi ve kendine has üslubunun da vermiş olduğu izlenimle okuyan kişi bahsi geçen yerler hakkında zihin dünyasında sanki oraya gitmiş gibi bilgi sahibi olabilmektedir. Okuyucu, Fas’tan Tunus’a, Bosna’dan Japonya’ya, Güney Afrika’dan Katar’a kadar anlatılan tüm bu ülkelerin içerisinde gezme, yeme-içme ve ekonomik şartlarla konaklama yerlerini keşfetme imkânı bulmakta, belki de adını hiç duymadığı nice kahraman Müslümanla tanışma fırsatı yakalamaktadır.⁴ Eser, tüm bu yönleriyle gezi yazısı türlerinin en güzel örnekleri arasında yerini alabilecek niteliktedir.

İbret Nazarıyla Gezmek

“Andolsun ki biz her ümmete: “Allah’a kulluk edin ve (Allah’ın emirlerini yapmaktan meneden ve hevasına göre dine ait hüküm koyup tanrılık taslayan) tâğûttan kaçının.” diye tebliğde bulunan bir peygamber gönderdik. Onlardan kimine Allah (niyet ve gayretine göre) hidayet etti, kiminin hakkında da (kötü niyet ve amellerine göre) sapıklık (sıfatı) kesinlik kazandı. İşte, gezin dolaşın yeryüzünde de (peygamberleri) yalanlayanların sonu nasıl oldu bakın!”⁵

Yazar, Kur’an’daki bu ayetin, kalıp olarak namaz ve zekât gibi tam bağlayıcılığı olan emirlerin kalıbı ile indirildiğine, Müslümanlar olarak yeryüzündeki olayları, yaşantıları ve tarihi mekânları bizzat görme ve anlamlandırmanın da vazifelerimiz arasında olduğuna işaret etmektedir.⁶ Bu açıdan baktığımızda bahsi geçen ayetteki görevi ifa etme maksadıyla yapılan her seyahatin bir ibadet niteliğinde olması, seyahate bakış açımızı daha da derinleştirmektedir. Yine Kur’an’da “seyahat” kelimesinin geçtiği ayetlerin birinde “sâihûn”

³ Taha Kılınç, *Seyrüsefer*, Aşina Kitabevi, İstanbul 2020, Başlarken.

⁴ Taha Kılınç, *a.g.e.*, s. 166.

⁵ Nahl Suresi 36. Ayet.

⁶ Taha Kılınç, *Seyrüsefer*, Aşina Kitabevi, İstanbul 2020, Başlarken.

(seyahat edenler), Allah'ın hoşnutluğunu kazananların övgüye değer nitelikleri arasında sayılmaktadır.⁷

Anlamak İçin Gezmek

Her milletin ve kültürün yaşayışını yerinde görmek, hakikati kavramaya ve taassuplardan kurtulmaya yardımcı olur. İslam Âlemi olarak kendi içimizde dâhi gelenek, görenek ve mezhep açısından birçok farklılıklarımız mevcuttur. Bunların da özüne inmeden, ön yargı ile vardığımız sonuç, kalplerimizde birbirimize karşı muhabbeti zedeleyebilmekte ve kimi zaman çatışmalara neden olmaktadır.

Bunun en bariz örneğini; umre ya da hacdan dönen bir akrabamızın, farklı milletlerden olan Müslümanları eleştirmesinden ve ibadetine odaklanmak yerine orada gördüğü kendince eksiklik saydıklarının listesini tutmasından görebilmekteyiz. Yazarın Lübnan şehrinde yaşamış olduğu bir anısı da seyahat esnasında görülen veya görülebilecek olan her olayın bizim anlayışımıza göre ters olsa bile, içerisinde bulunulan toplumun benimsenmiş yaşantısı olabileceğini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Bu ve bunun gibi birkaç örnekle yazar, "Seyahat taassubu kırar." ifadesini gönül rahatlığıyla kullanabileceğini belirtmektedir.⁸

Kitap, tüm bunların önüne geçmek ve yaşamları yerinde görmek, hissetmek, yeri geldiğinde bir insanın derdiyle dertlenmek için de seyahatin Müslümanların hayatında elzem olduğunu göstermektedir. Ayrıca yazar, eserin bir bölümünde gidilecek yerler hakkında ön bilgi almak ve gezilecek yerlerde vakit kaybetmemek adına okumalar ve araştırmalar yaparak gitmeyi tavsiye etmektedir.

Sonuç

Bu kitabı okuyan kişi öncelikle, seyahatin belli bir maddiyattan ve birikimden ziyade, gerçekten istemeyi ve bunun için küçük büyük demeden adım atmayı gerektirdiğini anlamış olarak kitabın kapağını kapatacaktır. Alışlagelmiş gezi yazılarından ve çizilen popüler rotalardan farklı olarak, gidilen ülkeler ve şehirler, yazarın bazen öğrencilik yıllarında bazen "ailece her yıl bir ülke gezme" hedefleri doğrultusunda bazen de bir iş maksadıyla gittiği yerlerdir. Yine bir ülkenin görülmesi gereken yeri diye tanıtılan bir şehirden, aslında ismi çok anılmayan bir şehrinin daha görülmeye değer olabileceği ve bu sebeple iyi bir araştırmayla yola çıkılması gerektiği eser okunurken fark edilecektir. Eserin muhtelif

⁷ Tevbe Suresi 112. Ayet.

⁸ Taha Kılınç, *a.g.e.*, s. 219.

yerlerinde, hem ekonomik hem de zamandan tasarruf ederek gezebilmenin nasıl mümkün olacağı konusunda bilgiler verilmiştir. Son olarak yazarın řu sözleri eseri kaleme almasındaki ve gördüklerini aktarmasındaki tüm gayesini bizlere açıklamaktadır;

“Bence her Müslüman, Allah’ın kendisine bahşettiğı imkânlar çerçevesinde, yakın ya da uzak coğrafyayı gezmek, dolaşmak ve keşfetmek zorunda. Bunu yaparken de Kur’an’ın bize buyurduğu gibi, eski medeniyetlerin ve toplumların akıbetleri üzerinde tefekkür etmek, onların kurdukları sistemlerin ve hayat tarzlarını -Kur’an buna ‘sünen’ der- yakından incelemek, Allah’ın kainattaki çeşitli tasarruflarına kafa yormak, insanoğlunun dünya macerasını sağlam ve sahih bir temele oturtmayı amaçlamak mecburiyetinde. Tüm bunlar, dünyayı gezip dolaşırken, bilinçli ve donanımlı bir şekilde hareket etmemizi ve zihnimizi de bu çerçevede olgunlaştırmamızı gerektiriyor. Yeryüzü, Müslümanca bir bakışla yeniden yorumlanmayı bekliyor.”⁹

⁹ Taha Kılınç, a.g.e., Başlarken.